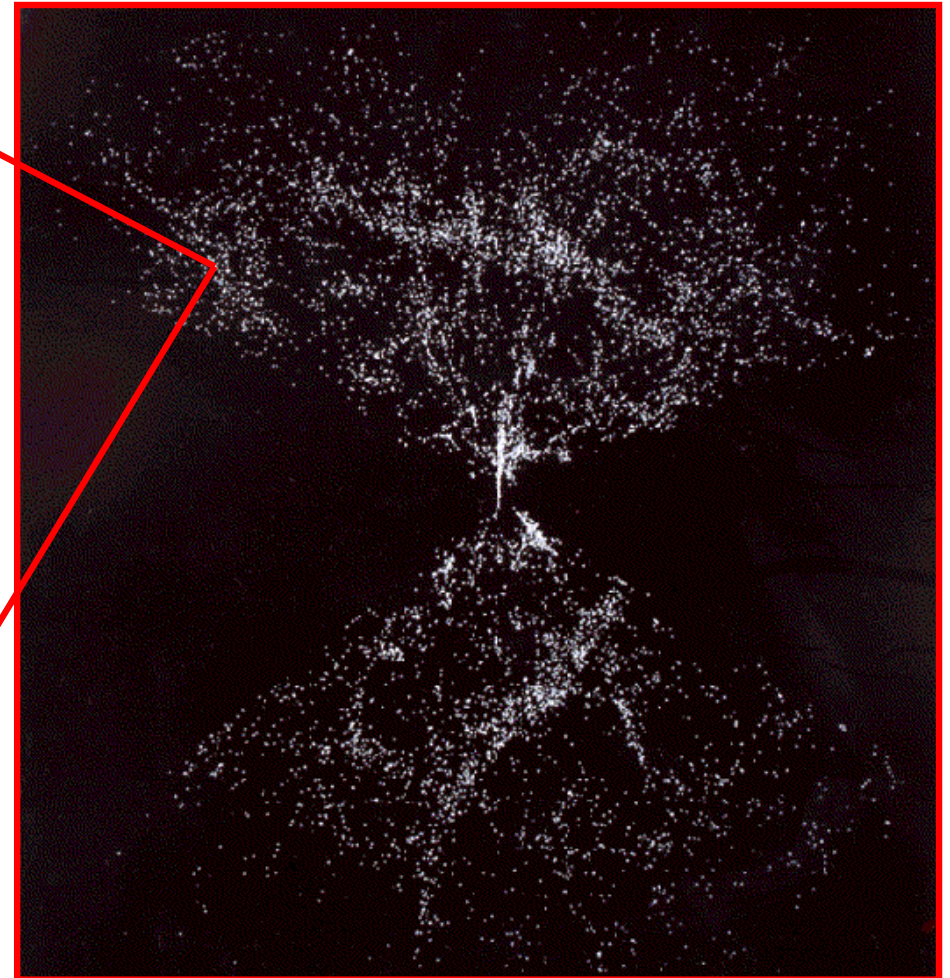

Melkwegstelsels: *Evolutie en Omgeving*

Ruimtelijke verdeling: groepen, clusters, grote schaal structuur

Melkwegstelsels in de **Locale Groep**

Milky Way

M33

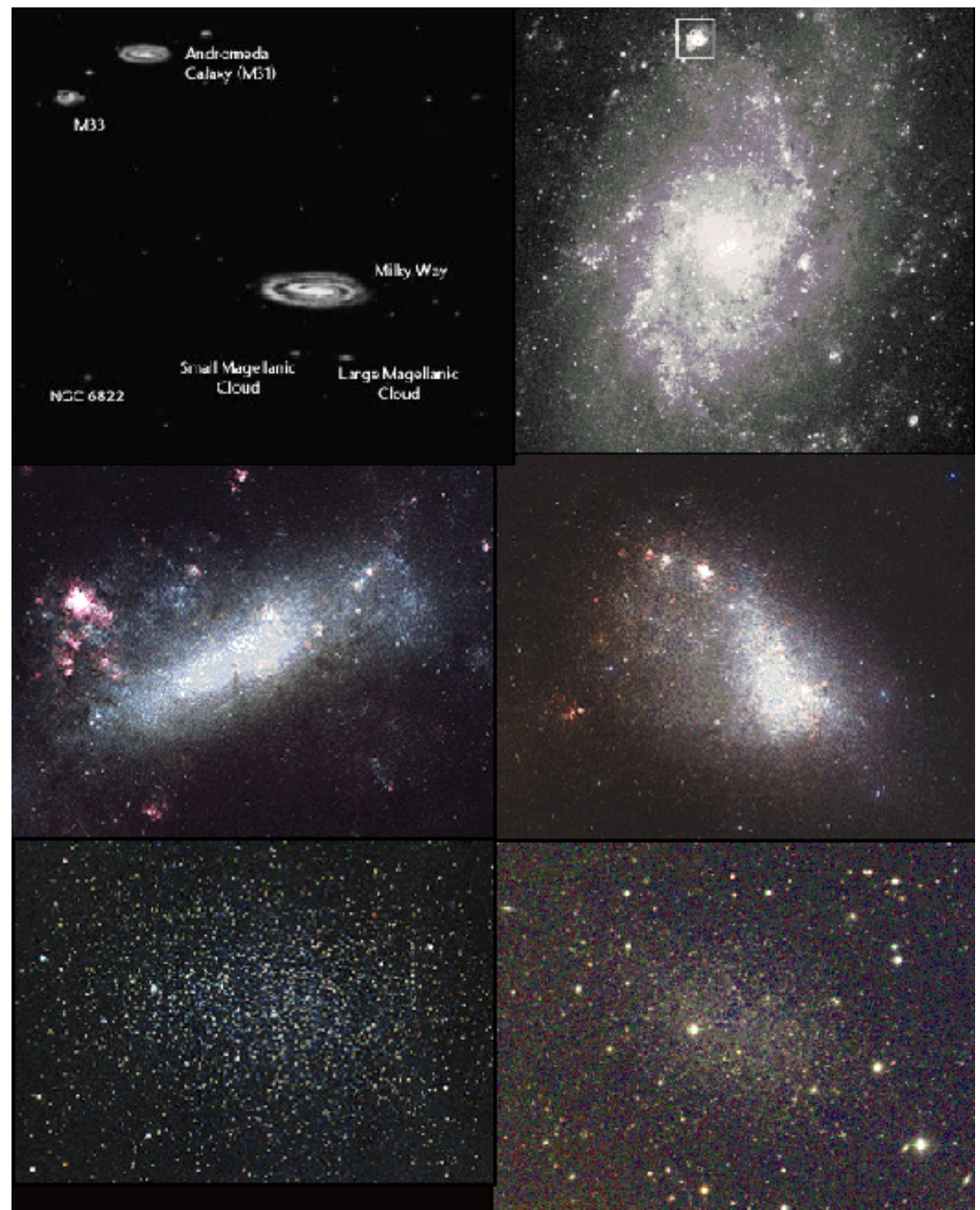
M31 + M32 +NGC 204

Large Magellanic Cloud

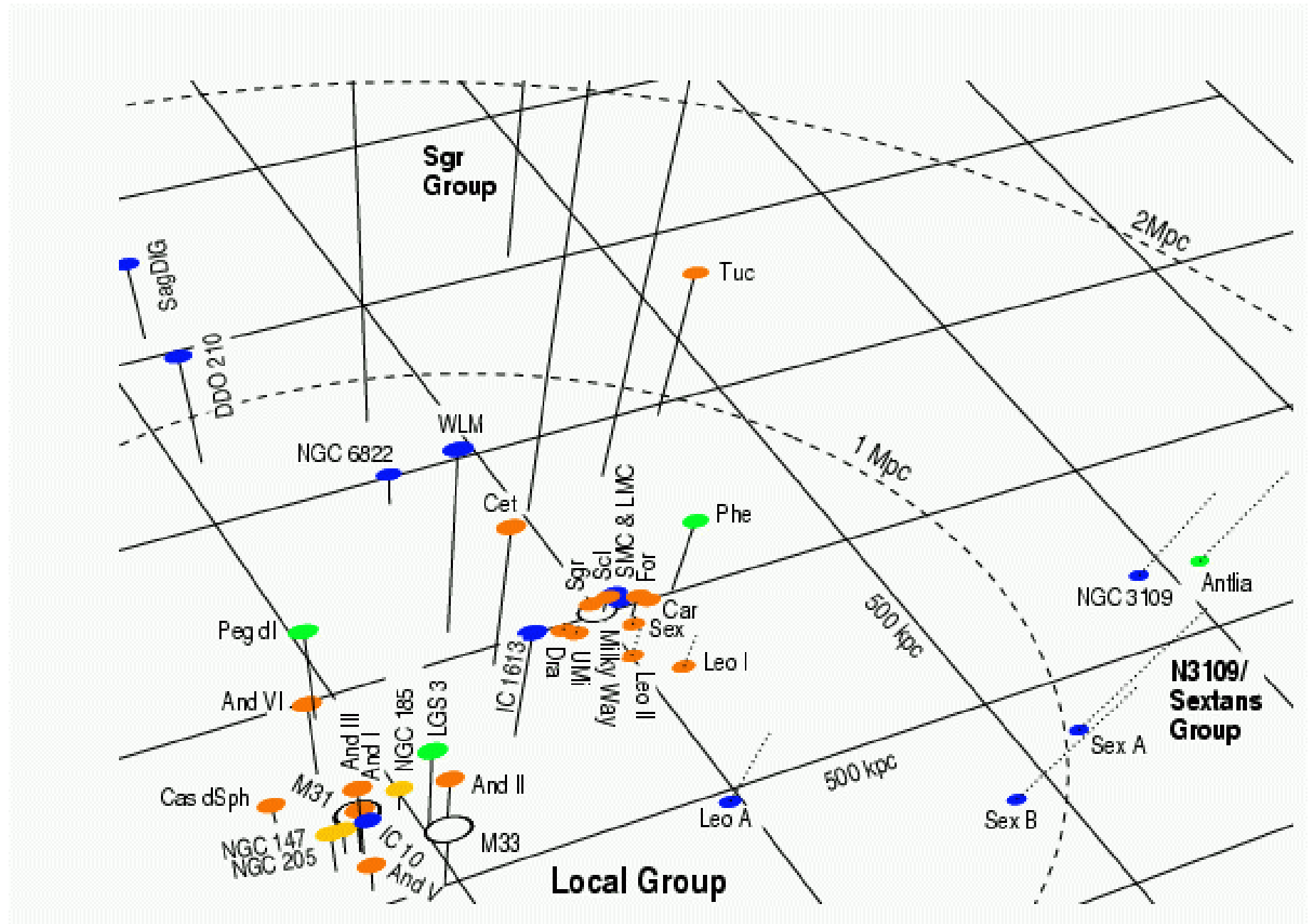
Small Magellanic Cloud

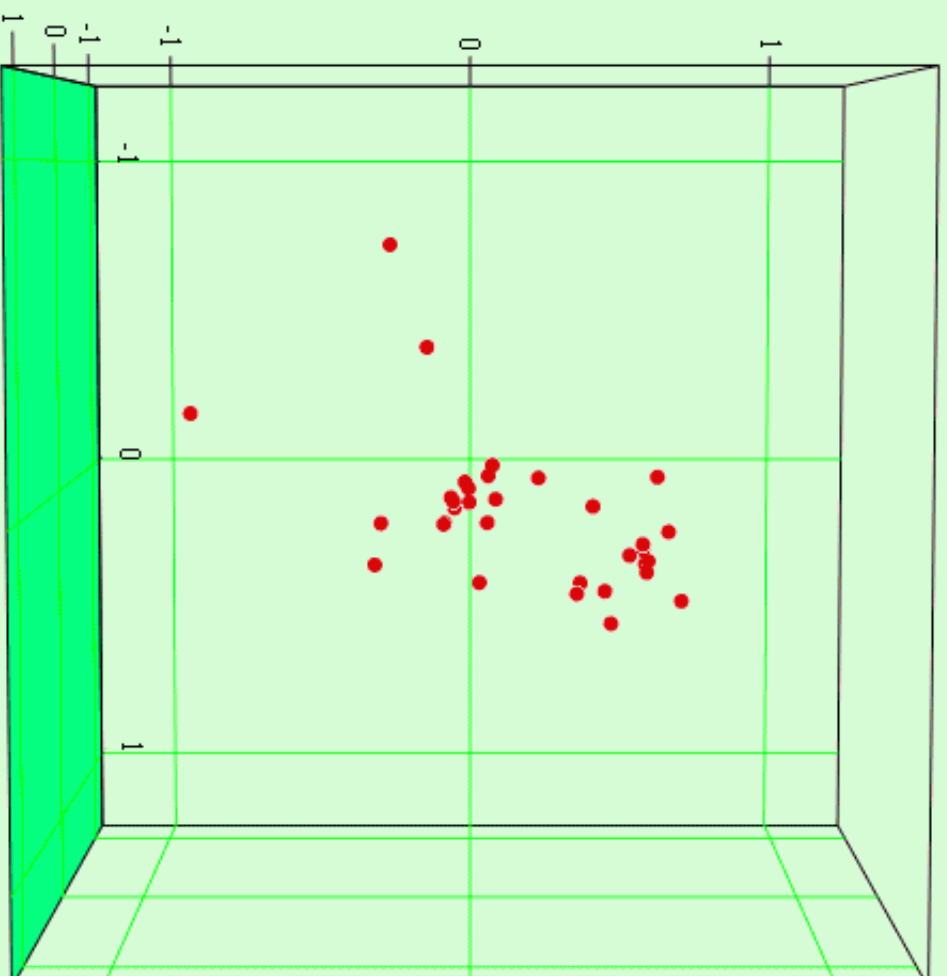
Dwarf Spheroidals

Irregulars

3D overzicht van de melkwegstelsels in de Locale Groep

Local Galaxy Group Positions (X, Y = Earth equatorial plane, Z=polar axis)

Scale units = Megaparsecs Location 0,0 = Earth

(X2, Y2, Z2)

Wat is de *ruimtelijke verdeling* van de verschillende *types* melkwegstelsels?

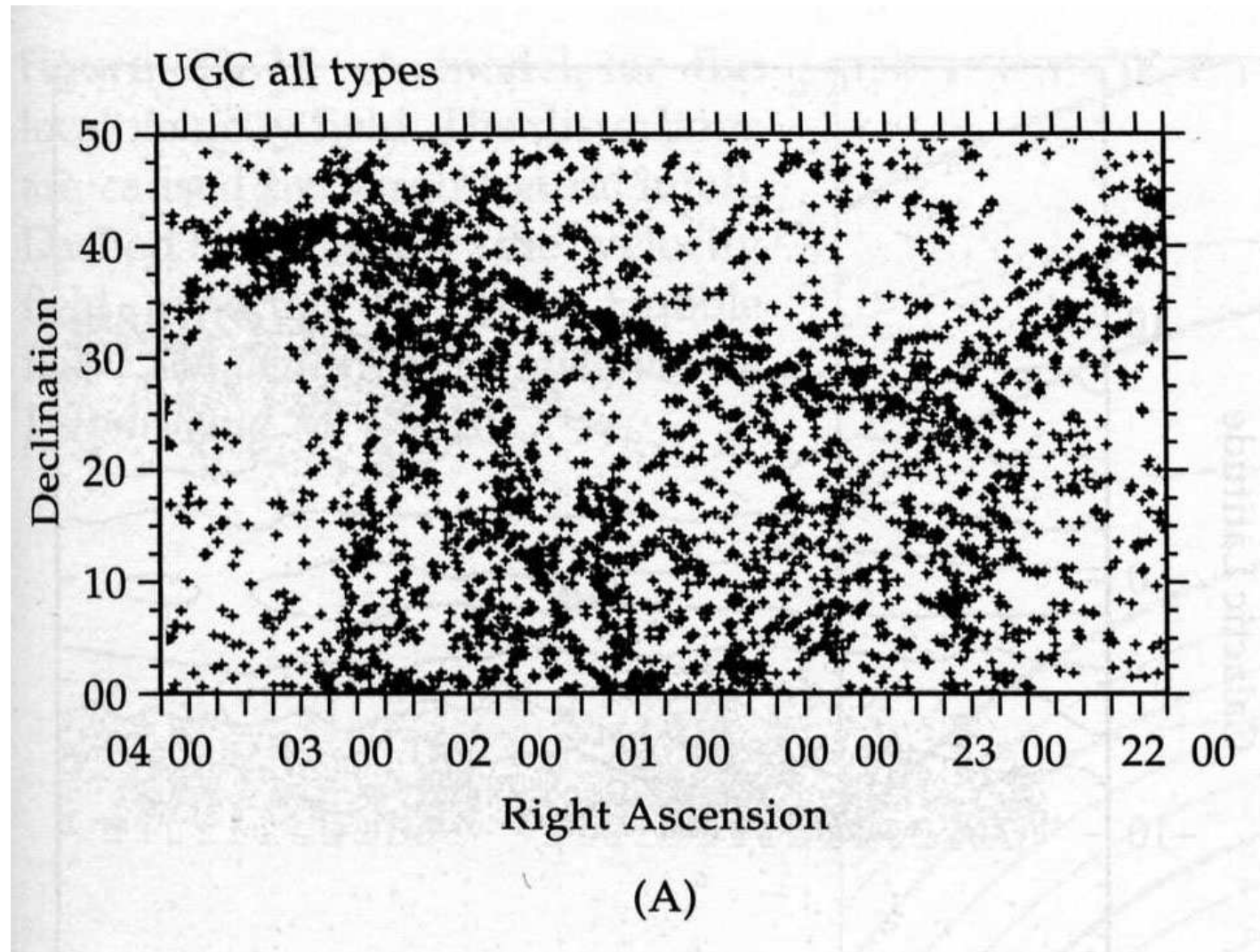
Wat is de statistiek van de verschillende *types* melkwegstelsels met roodverschuiving (d.w.z. leeftijd) ?

Wat zijn de *eigenschappen* van de verschillende *types* melkwegstelsels met roodverschuiving en in de verschillende *omgevingen*?

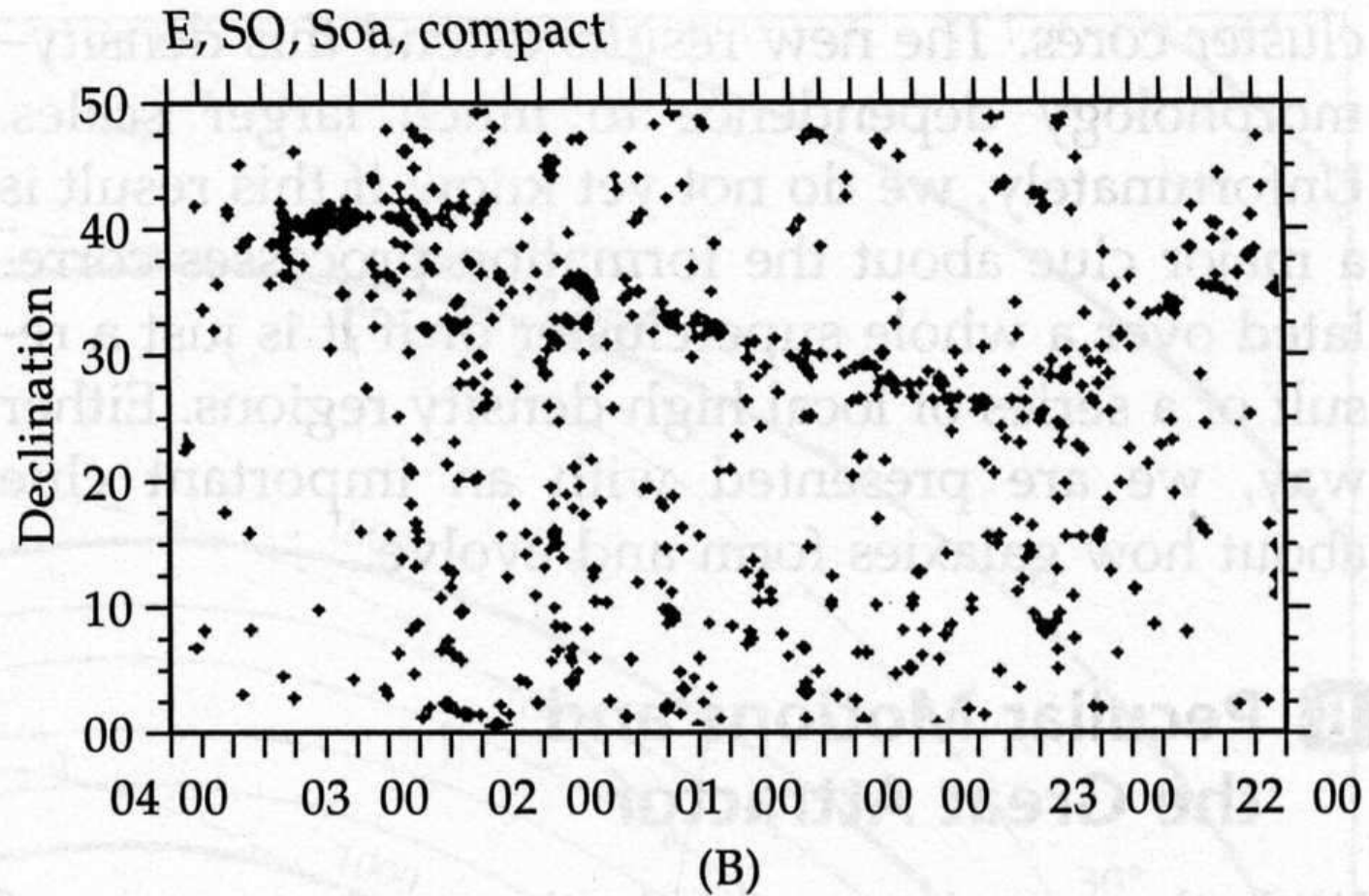
Eigenschappen: massa, lichtkracht, gas- en stof-inhoud, chemische samenstelling van het ISM

Omgeving: clusters versus groepen versus de ruimte tussen clusters en de grote schaal filamenten (voids)

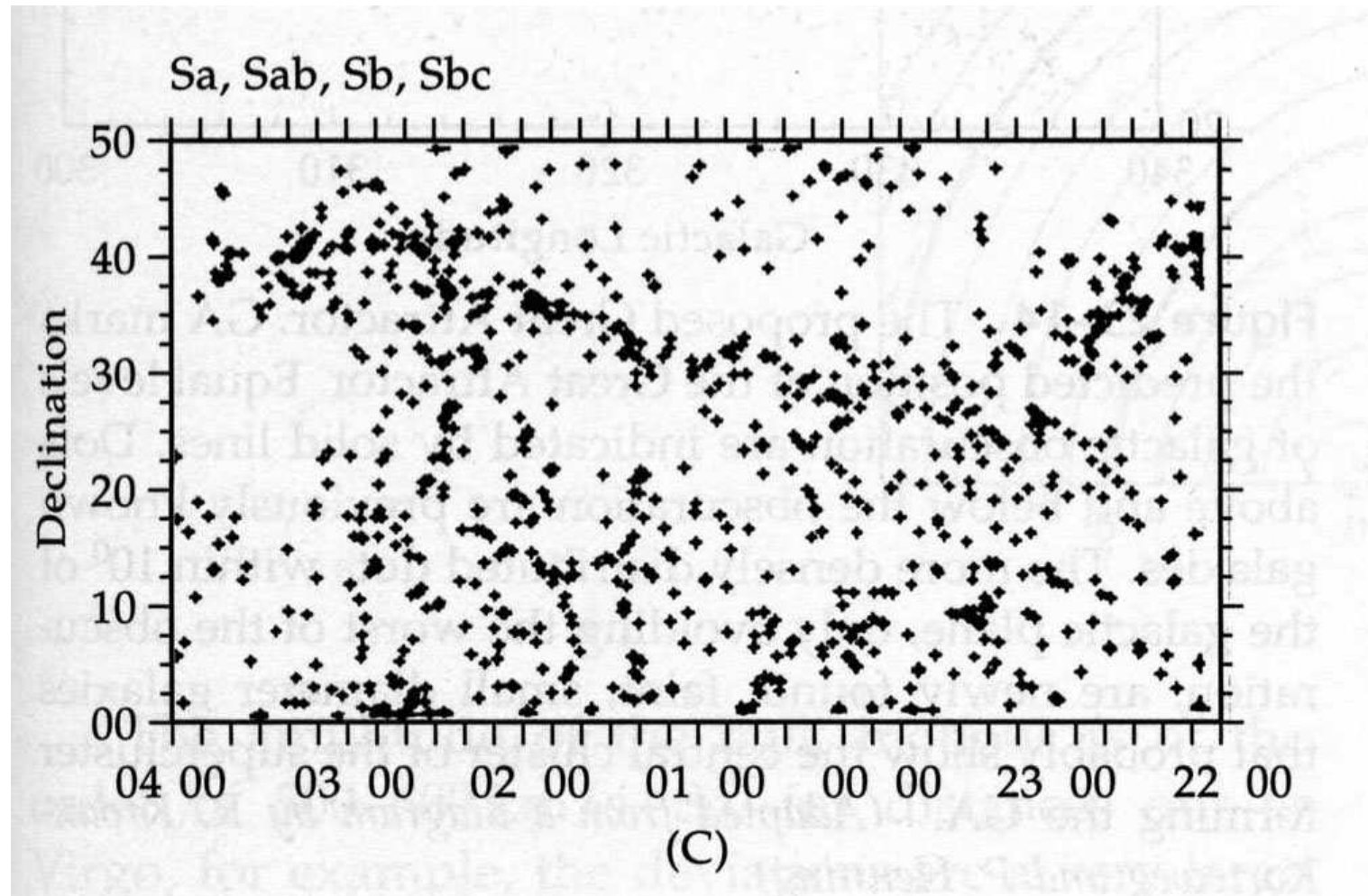
De verdeling van de melkwegstelsels in de UGC catalogus

De verdeling van de melkwegstelsels in de UGC catalogus

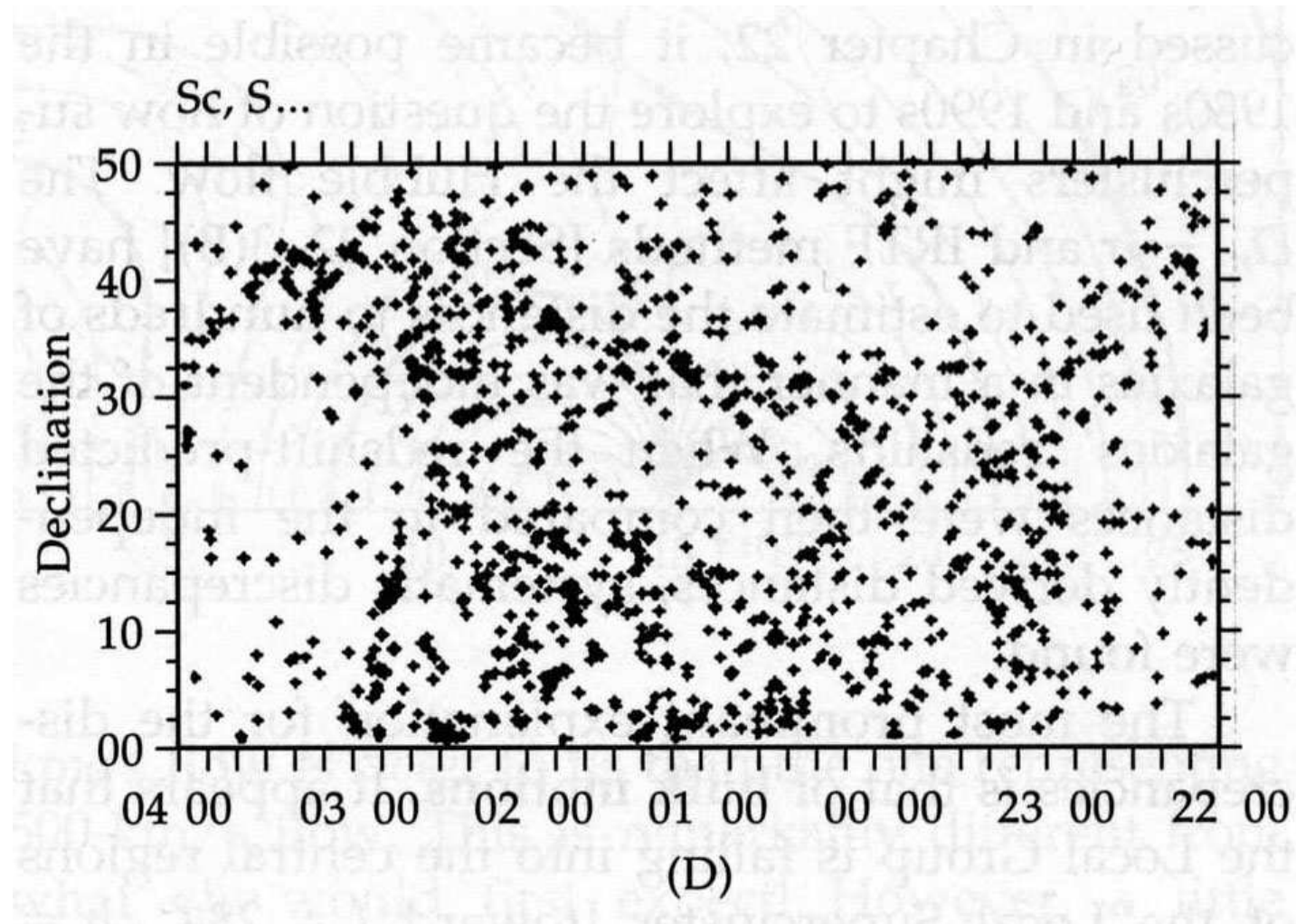

De verdeling van de melkwegstelsels in de UGC catalogus

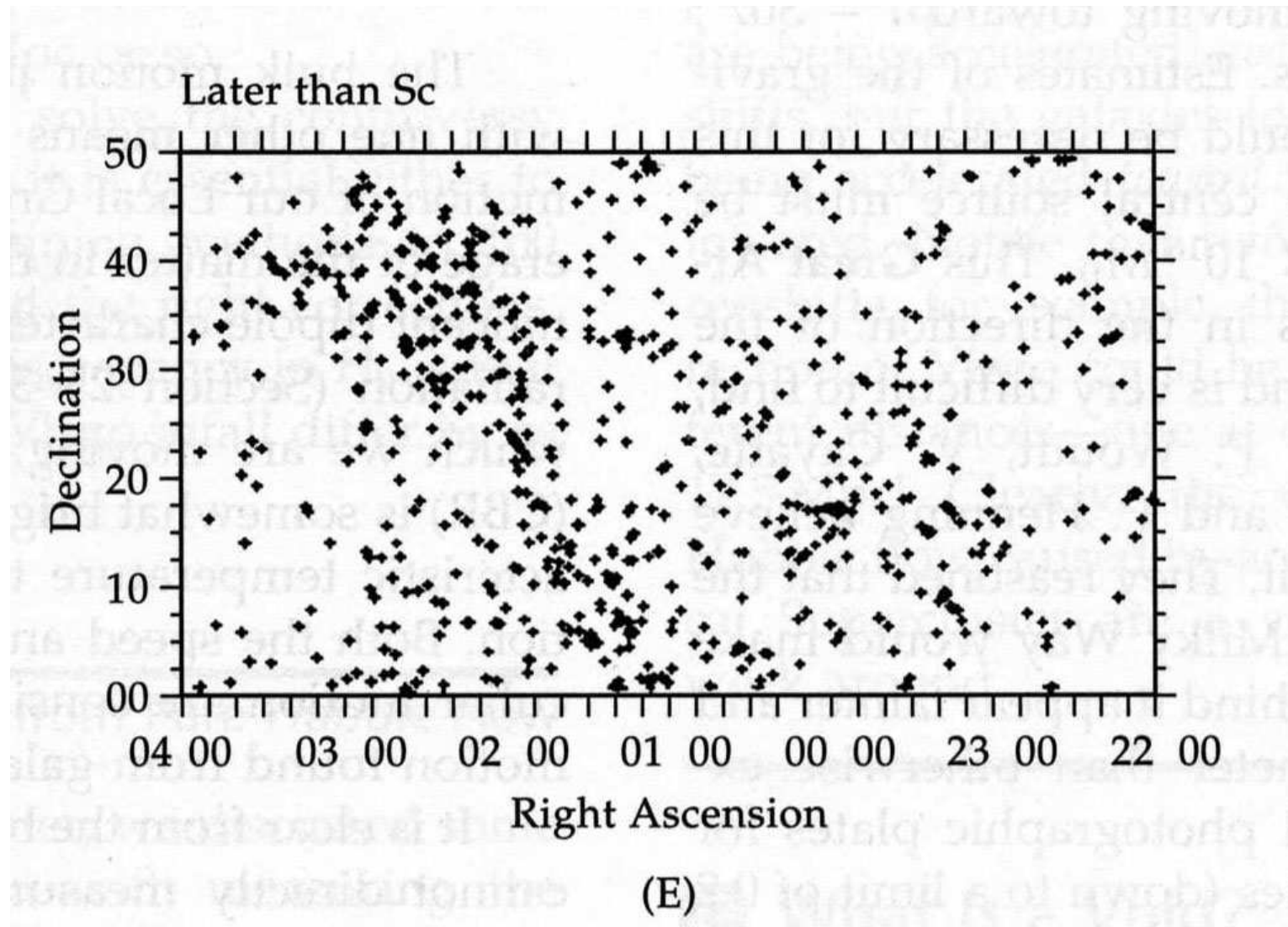

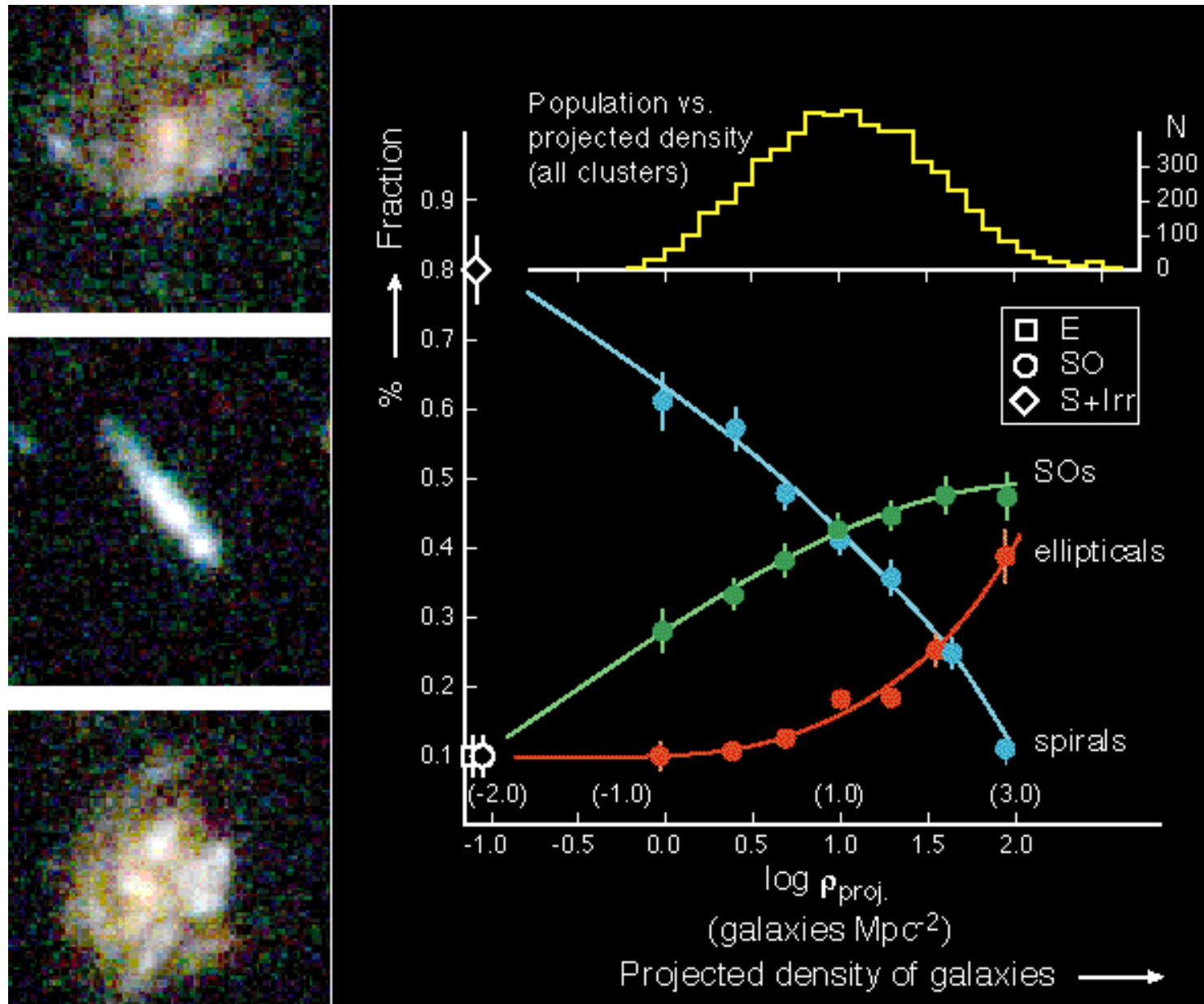
De verdeling van de melkwegstelsels in de UGC catalogus

De verdeling van de melkwegstelsels in de UGC catalogus

De fractie E-S0-Sp stelsels hangt af van de lokale dichtheid van melkwegstelsels: de z.g. *Density – Morphology relatie*

Ideeën m.b.t de vorming van stelsels:

Hierarchical galaxy formation: successive mergers transform small galaxies into big galaxies → the merger tree concept

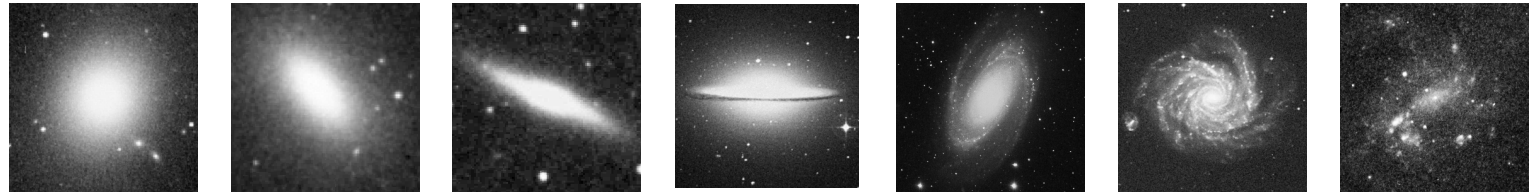
Kleine melkwegstelsels smelten samen om steeds grotere melkwegstelsels te vormen:

- veel kleine stelsels in het verleden (= op hoge roodverschuiving!)
- veel interacties in het verleden
- weinig grote stelsels in het verleden
- meer gasrijke stelsels in het verleden
- minder “metaalrijke” stelsels in het verleden

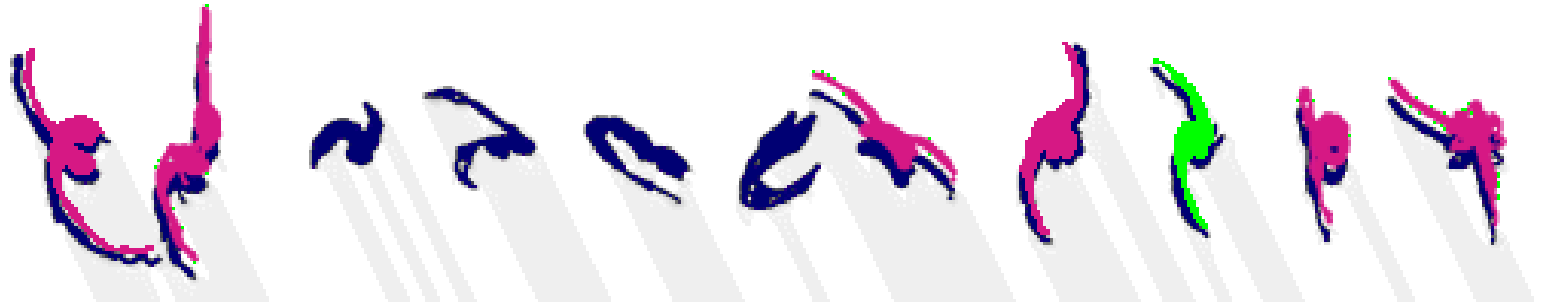
Deze implicaties kunnen door waarnemingen worden getest

Schematisch overzicht van het hierarchisch model

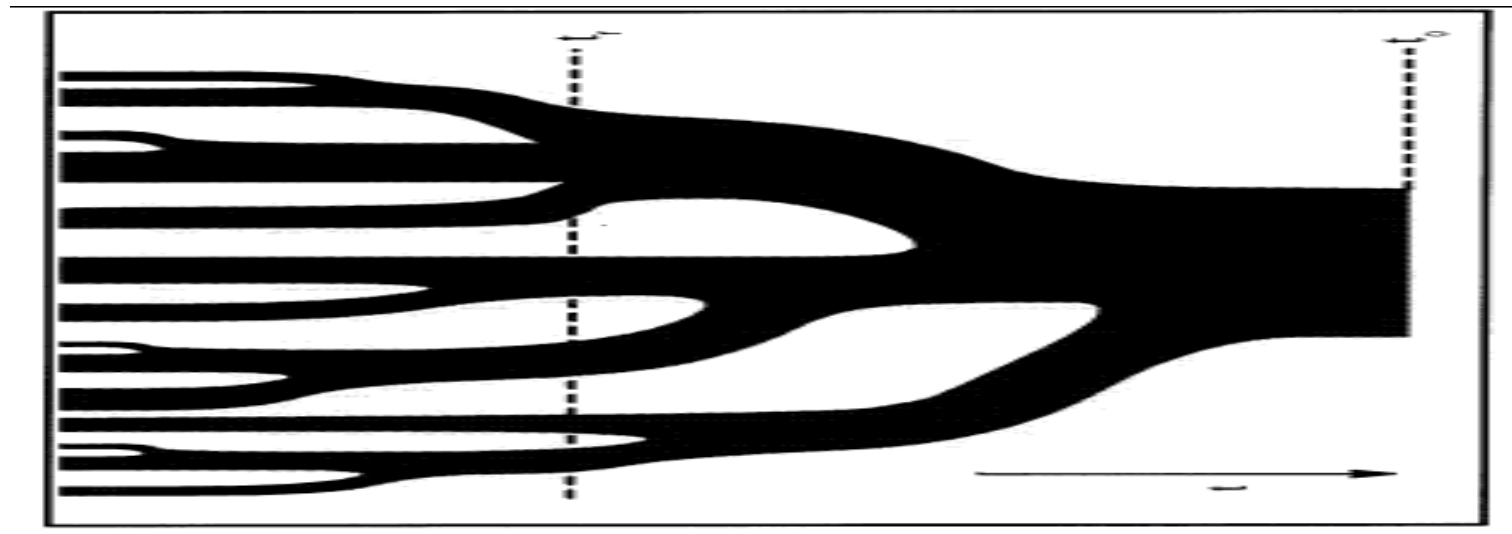
**Morphology
and Evolution**

**Merging
processes**

**Merging and
hierarchical
formation
of Galaxies**

Cosmic time →

Voorbeelden van computersimulaties van botsende en samensmeltende melkwegstelsels:

Modellen worden steeds realistischer met sterren, gas en de vorming van sterren uit het gas goed gerepresenteerd

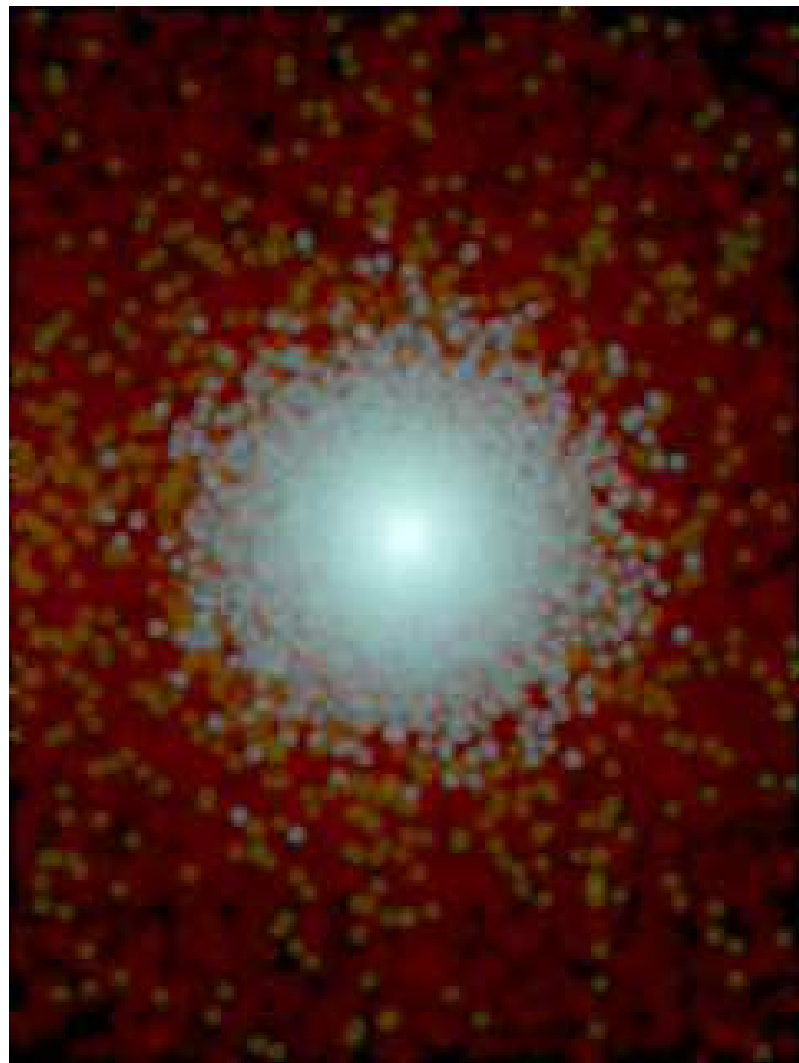
De modellen zijn realistisch in de zin dat de veranderende verdeling van gas, sterren en donkere materie volledig wordt meegenomen: na iedere verandering wordt de volledige gravitatie-potentiaal opnieuw berekend en worden de bewegingen van de sterren en gaswolken opnieuw berekend

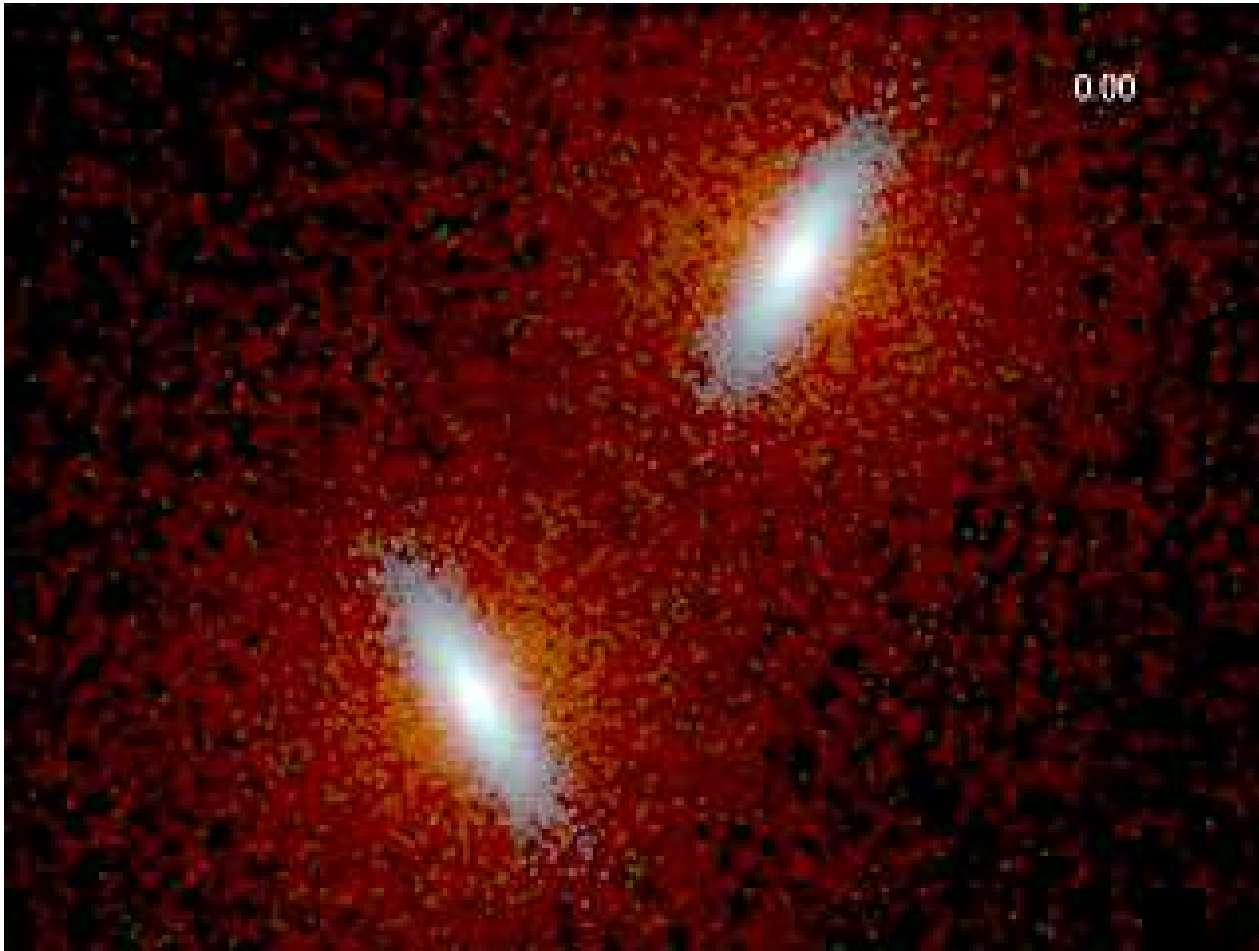
Een aantal voorbeelden volgen. Zie ook de websites van Josh Barnes, Chris Mihos en Matthias Steinmetz:

<http://www.ifa.hawaii.edu/~barnes/research/index.html>

<http://burro.astr.cwru.edu/models/models.html>

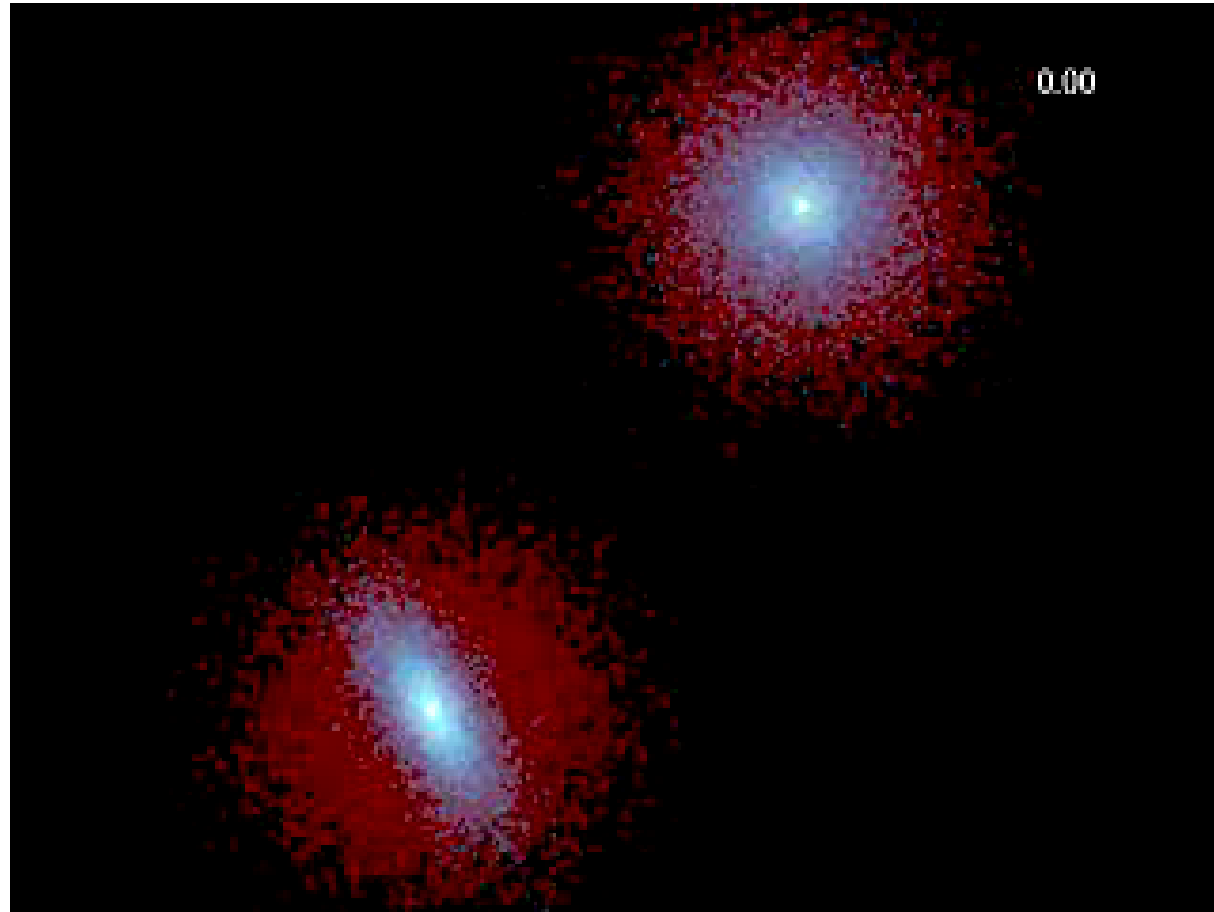
<http://www.aip.de/People/MSteinmetz/Movies.html>

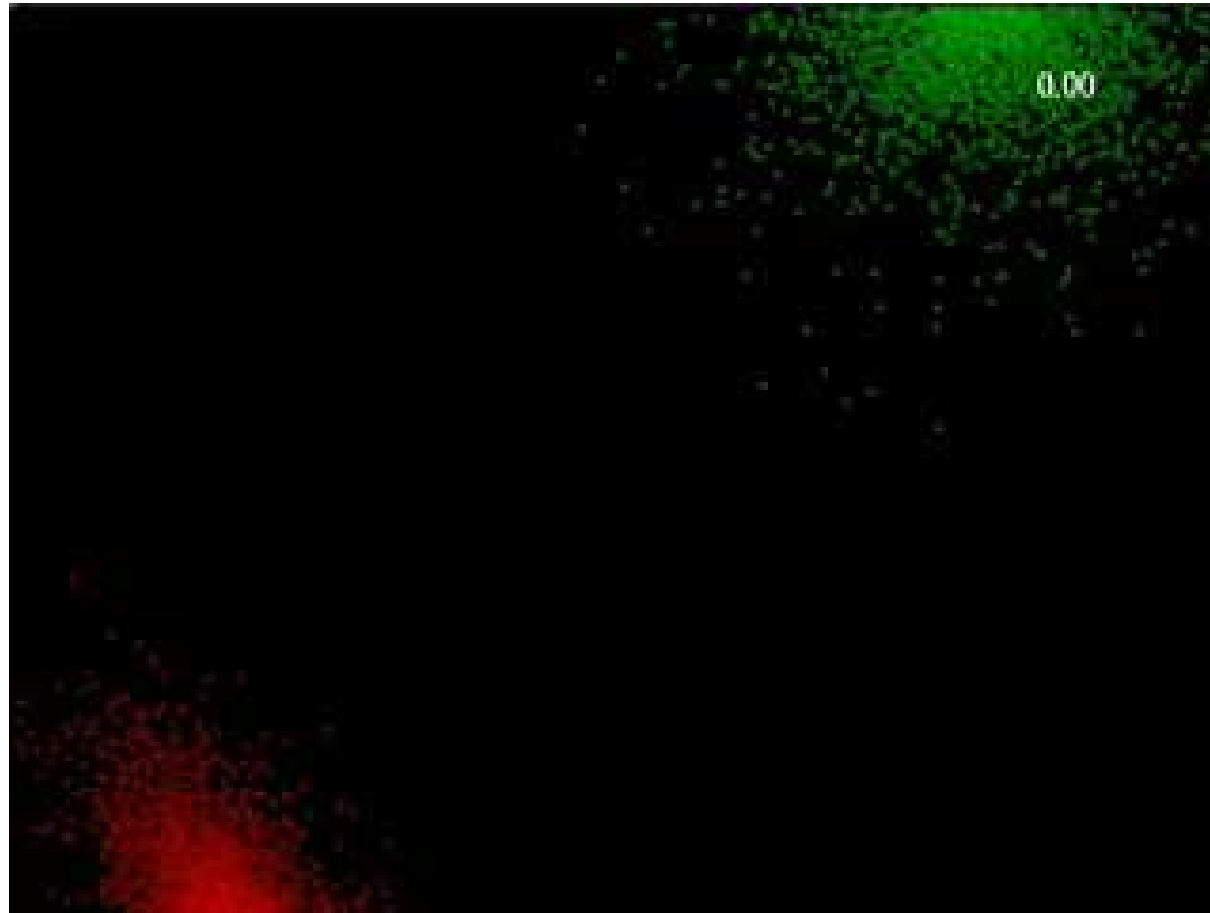

Nog een simulatie

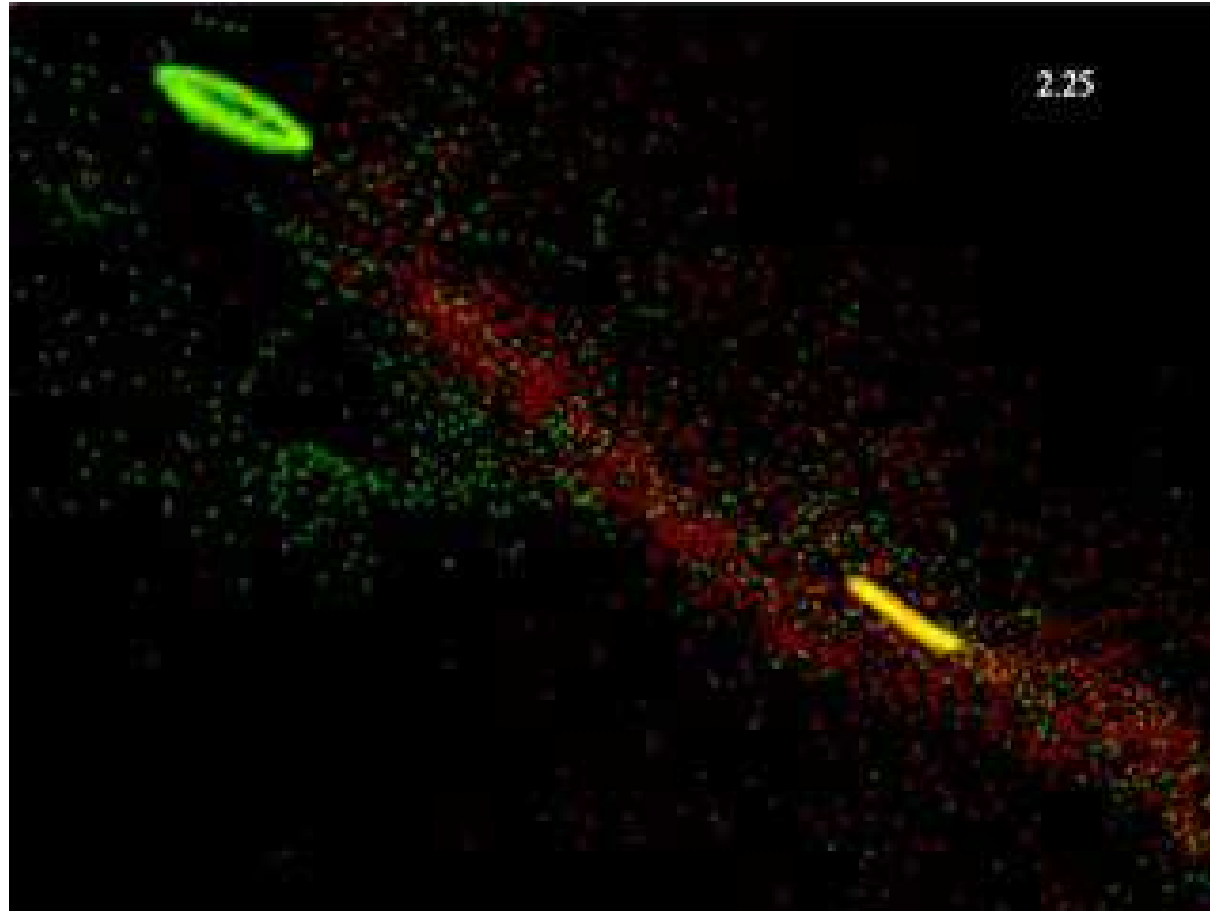

Simulation with stars and gas

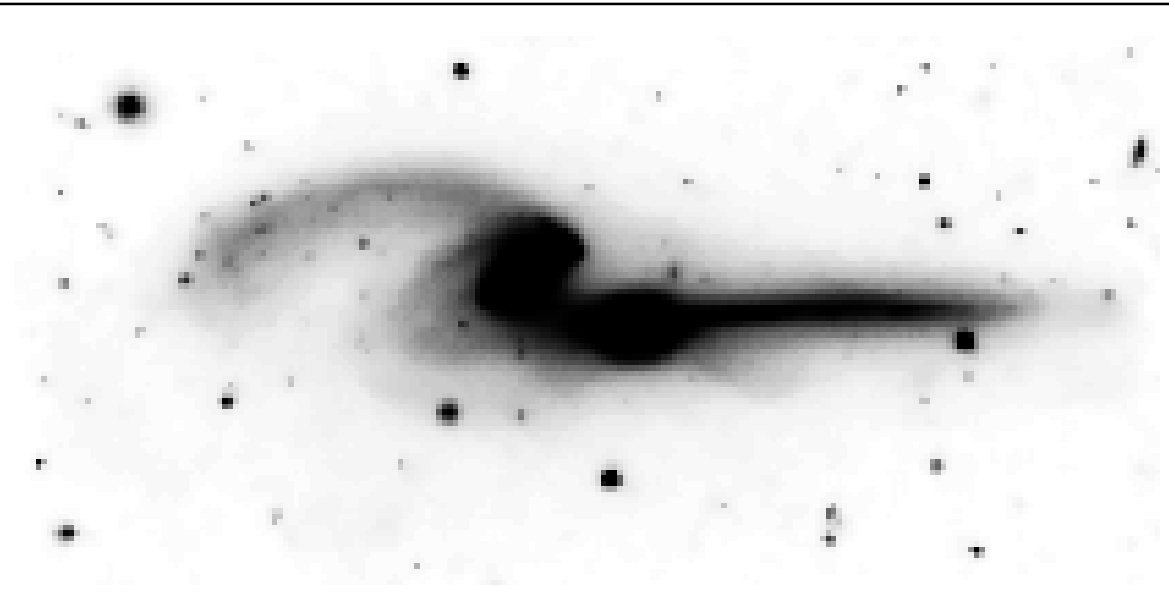

Simulation with stars and gas

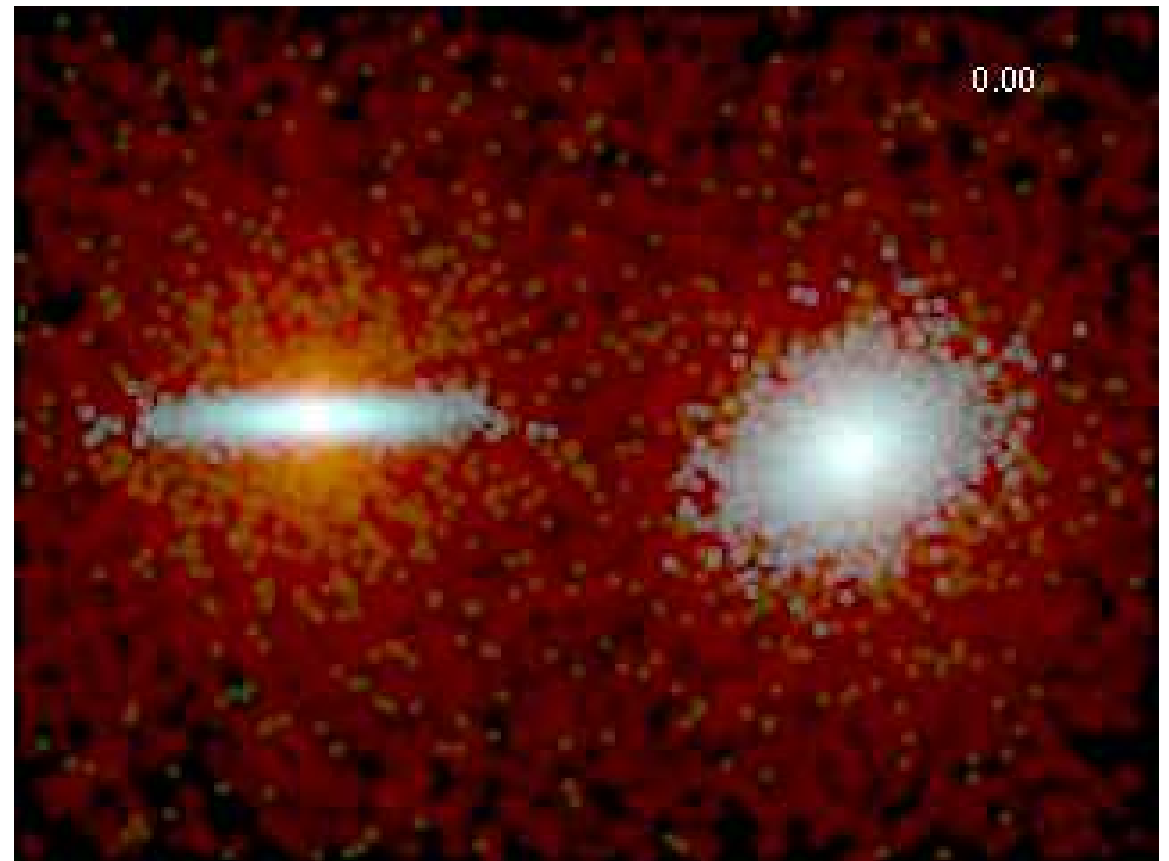
Simulation with stars and gas

Getijdenwerking
veroorzaakt
enorme
verstoringen in
melkwegstelsels

Computer
simulatie

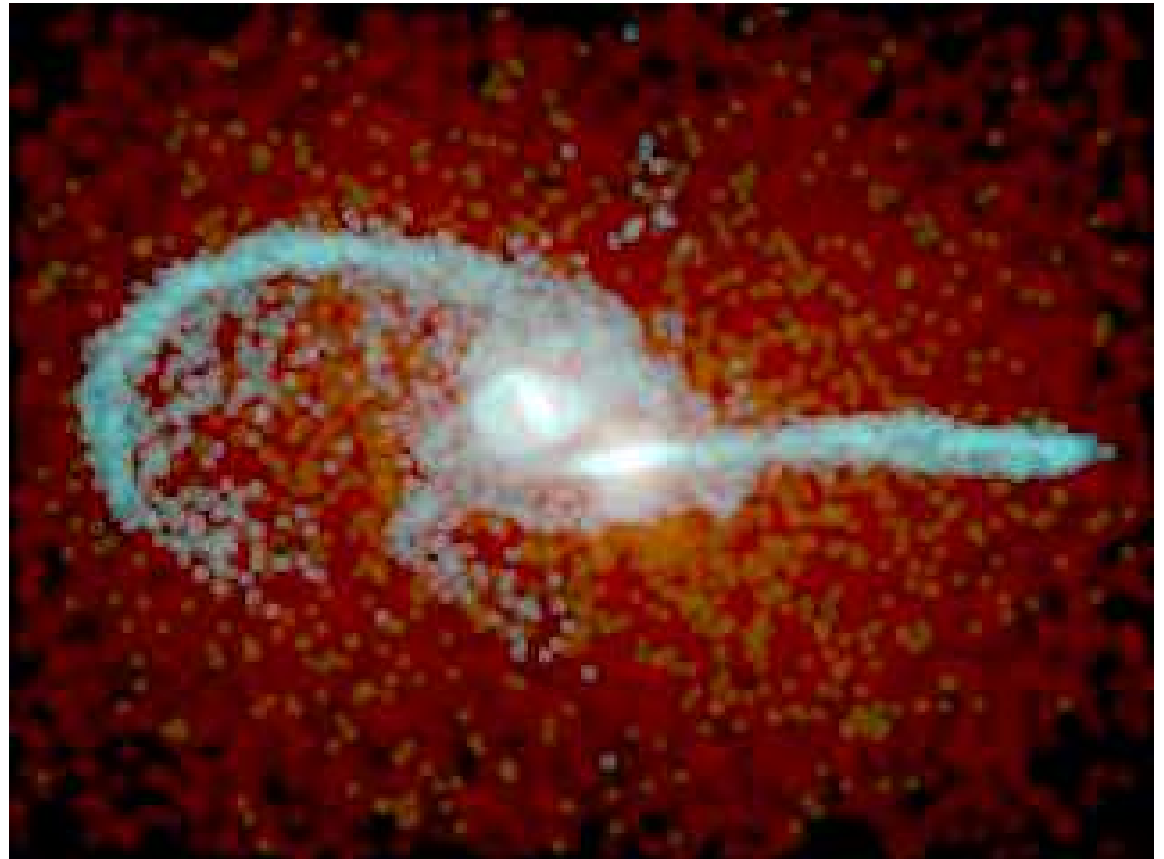
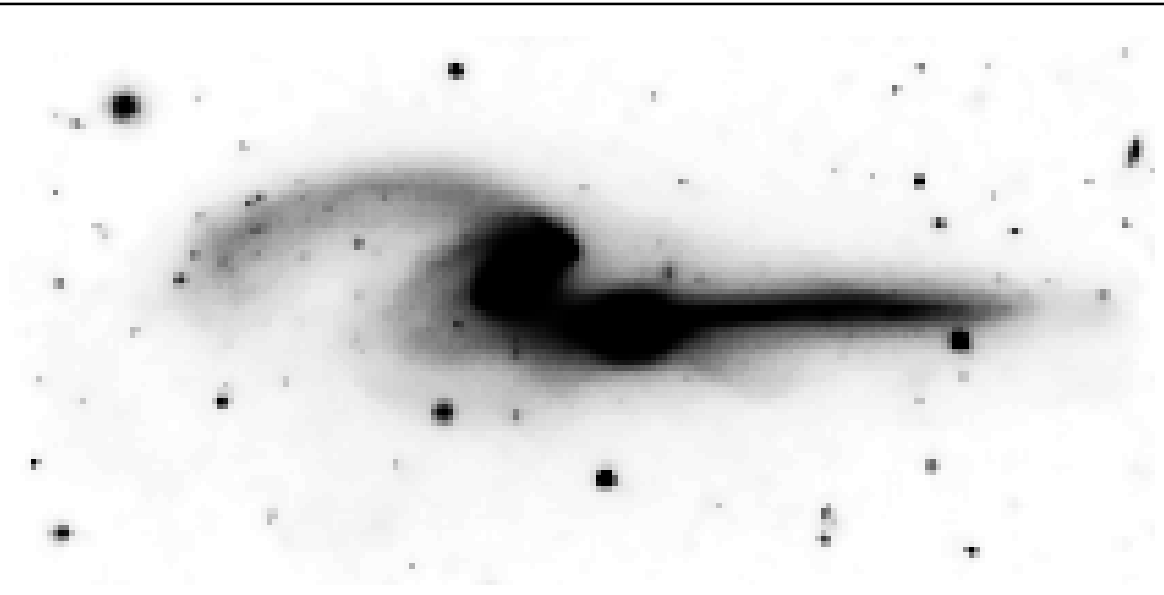
Rood: Donkere
Materie
Blauw: Sterren

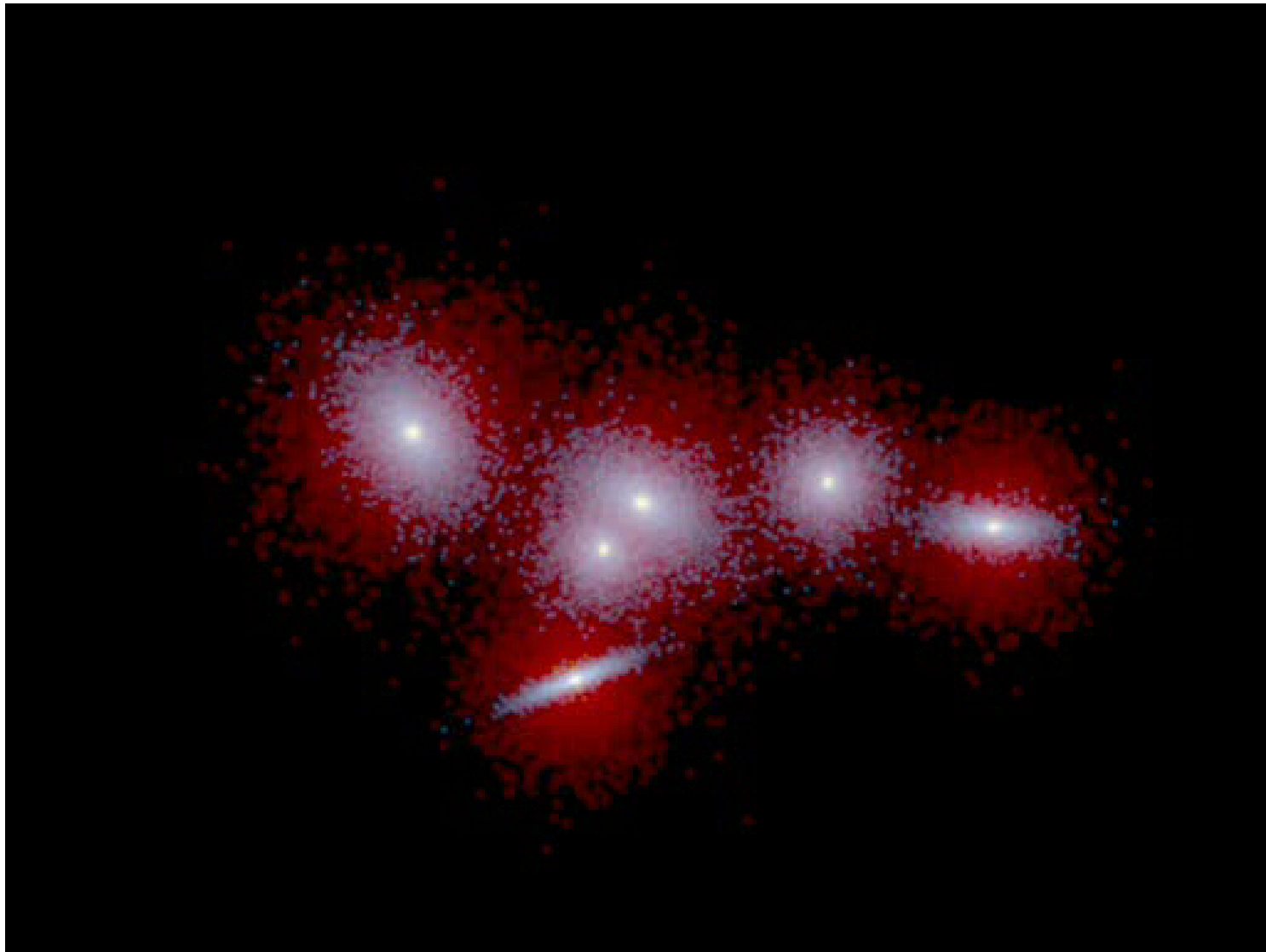

Getijdenwerking
veroorzaakt
enorme
verstoringen in
melkwegstelsels

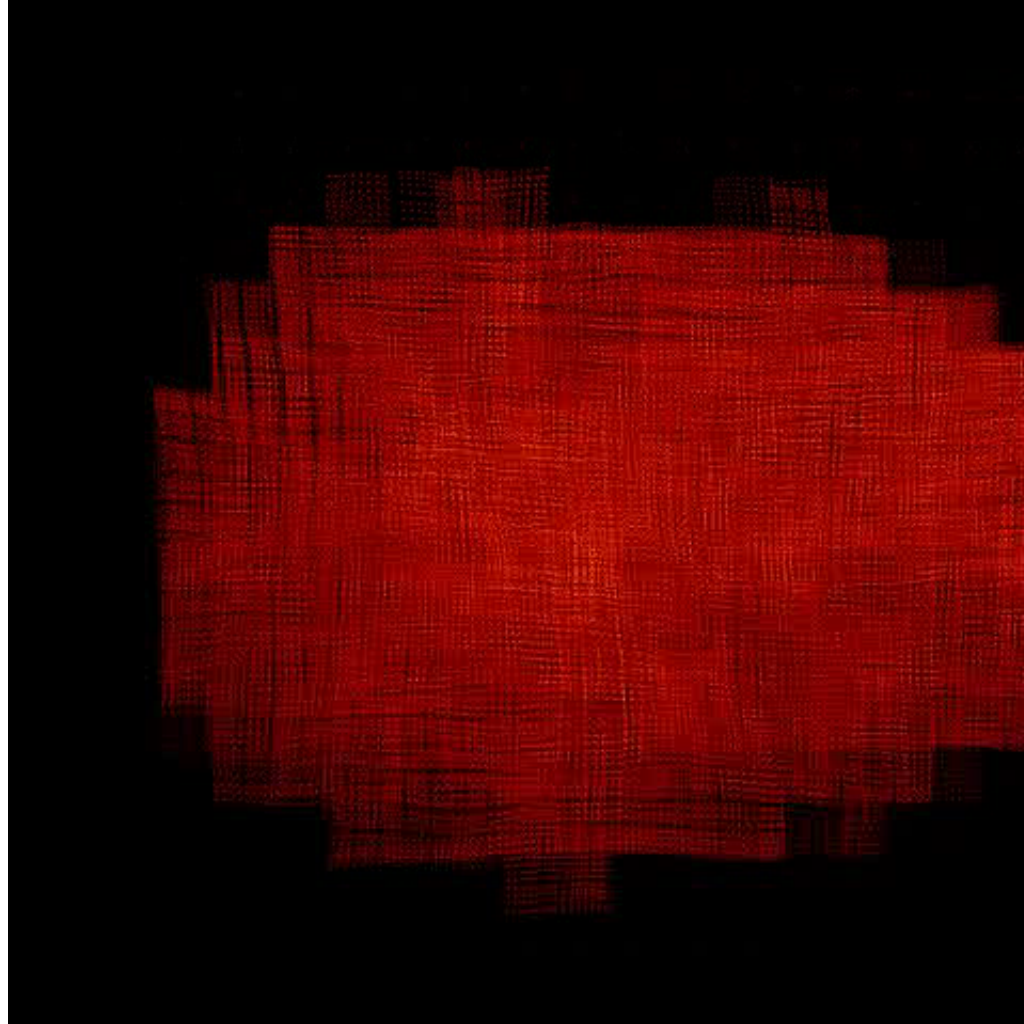
Computer
simulatie

Rood: Donkere
Materie
Blauw: Sterren

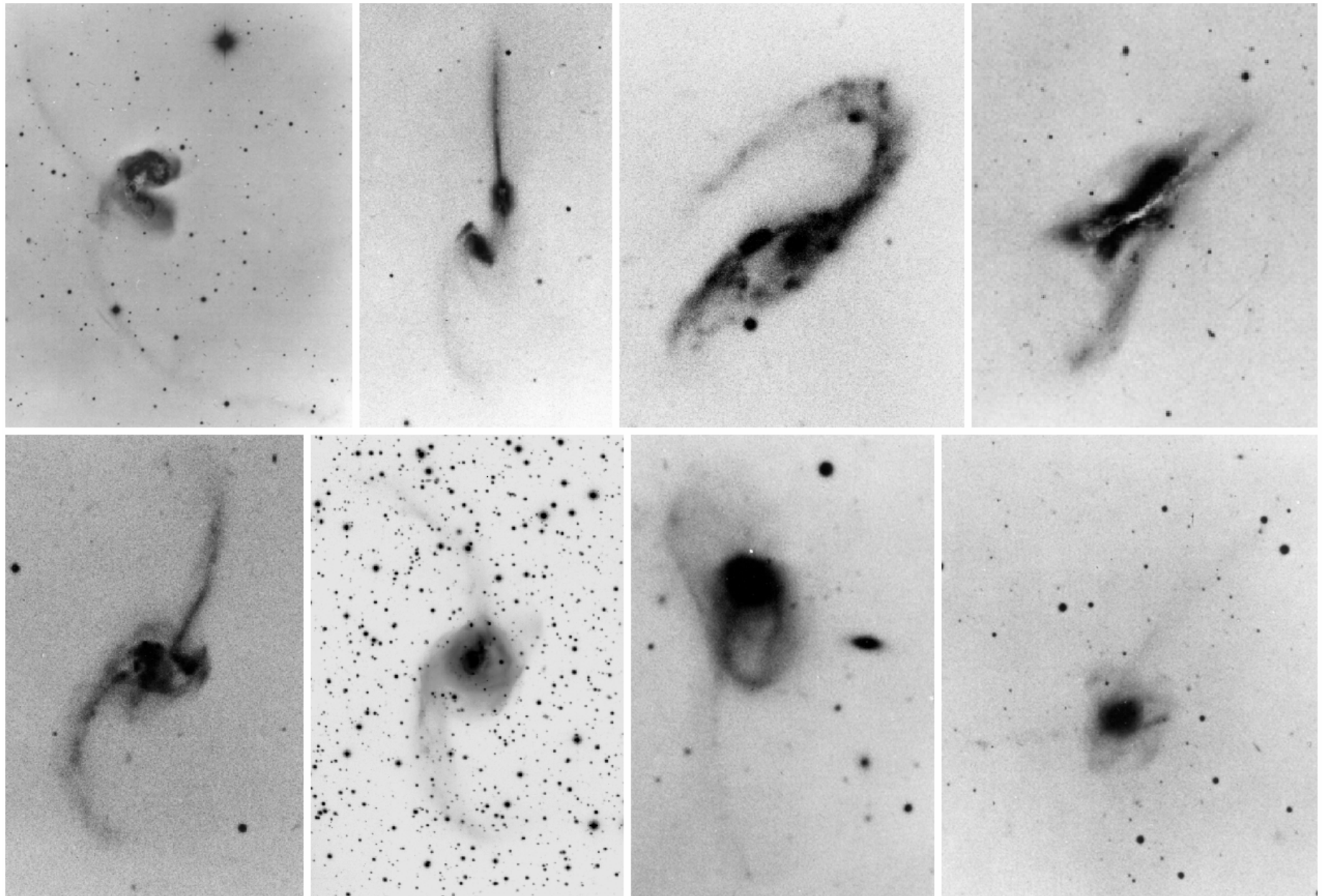

The fate of a compact group

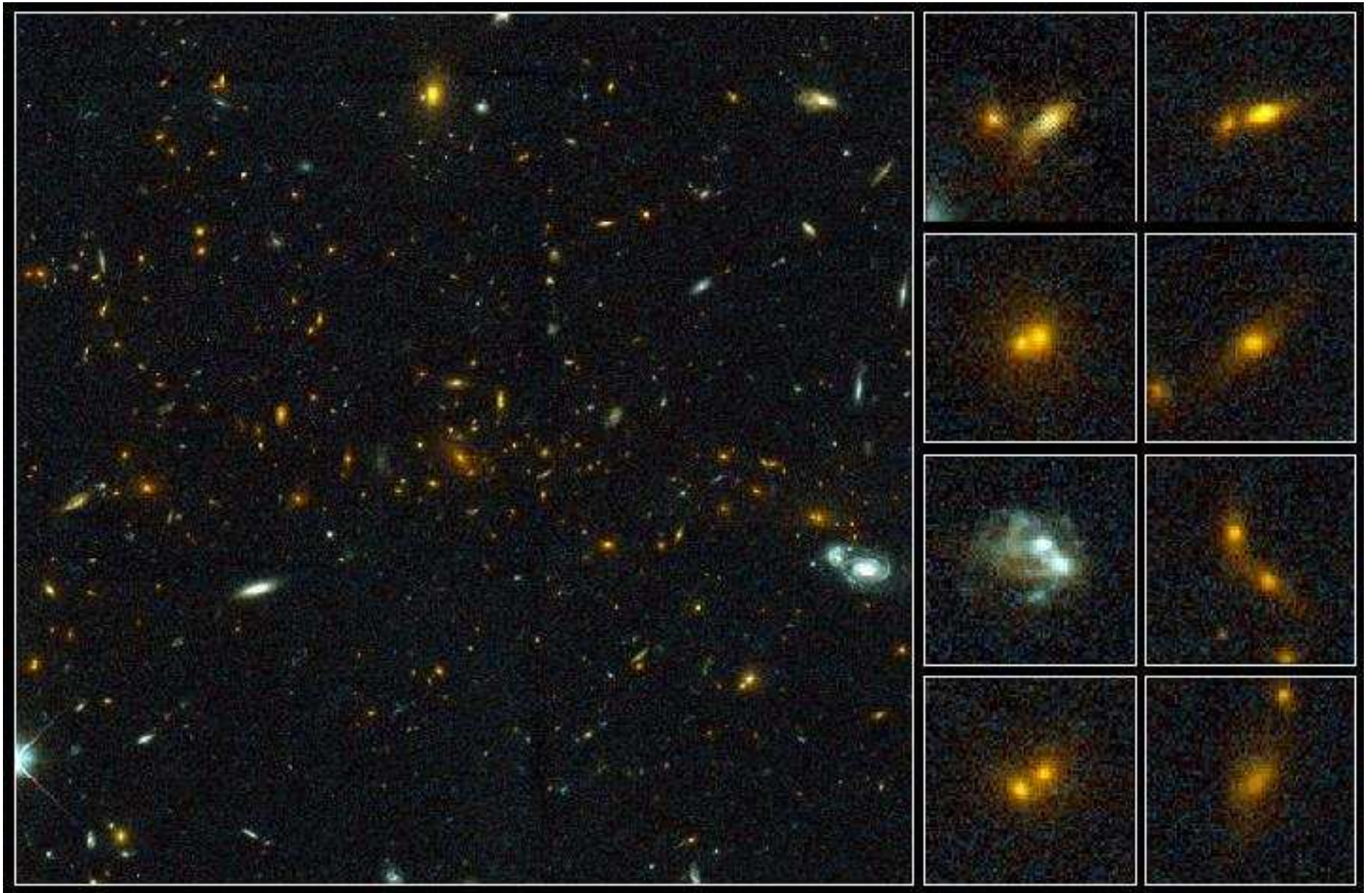

Melkwegstelsels bekeken in meer detail

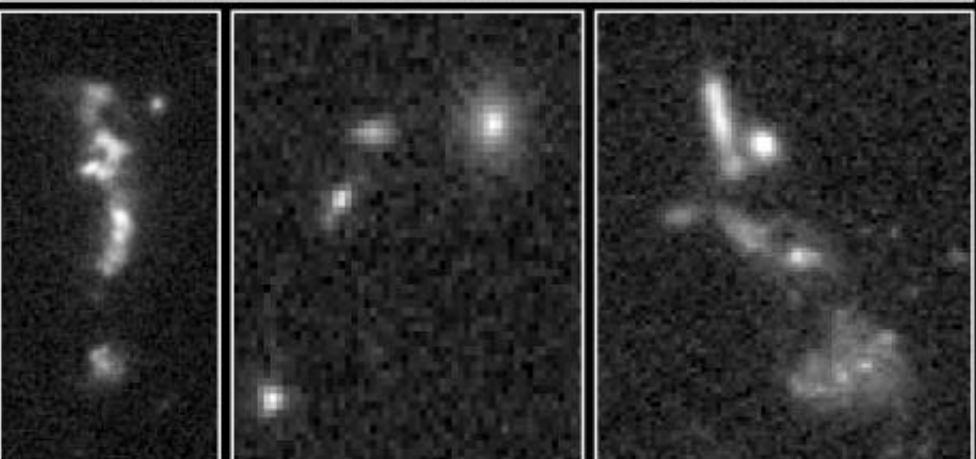
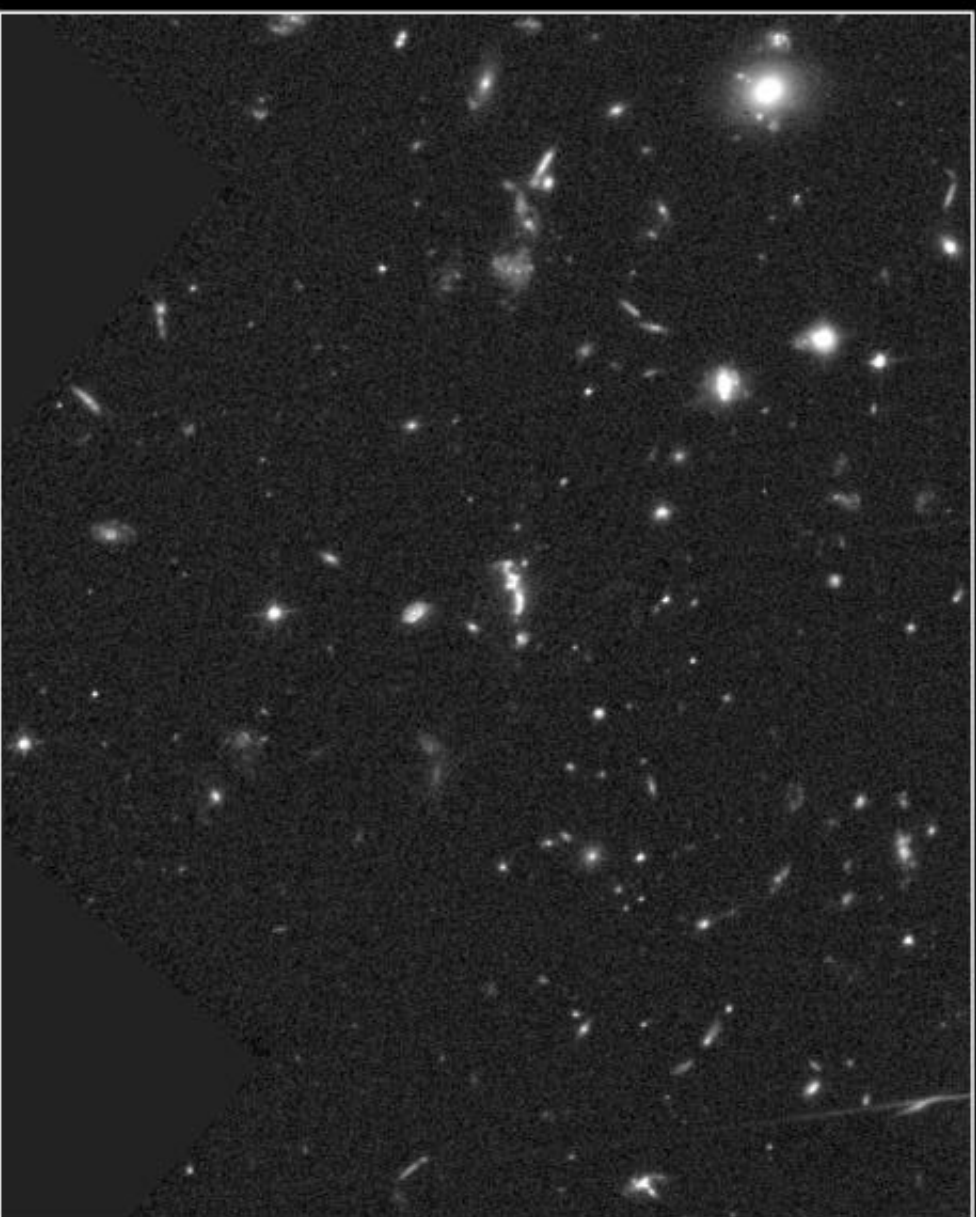
page from the Arp Atlas of Peculiar Galaxies

MS1054-03 at $z=0.83$

van Dokkum et al.

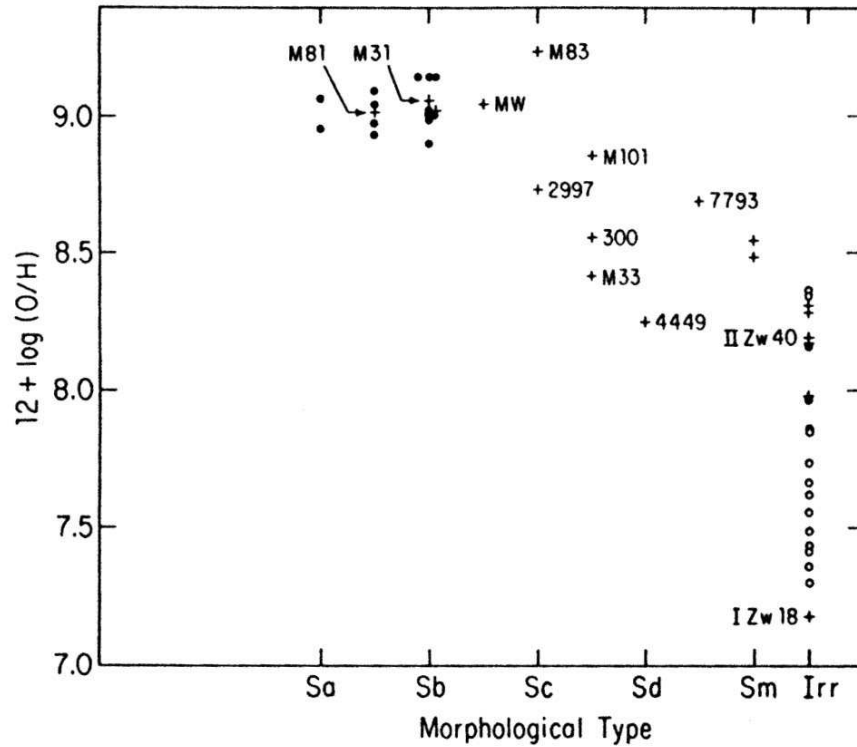
Distant Galaxy Cluster Around 3C 324 HST · WFPC2

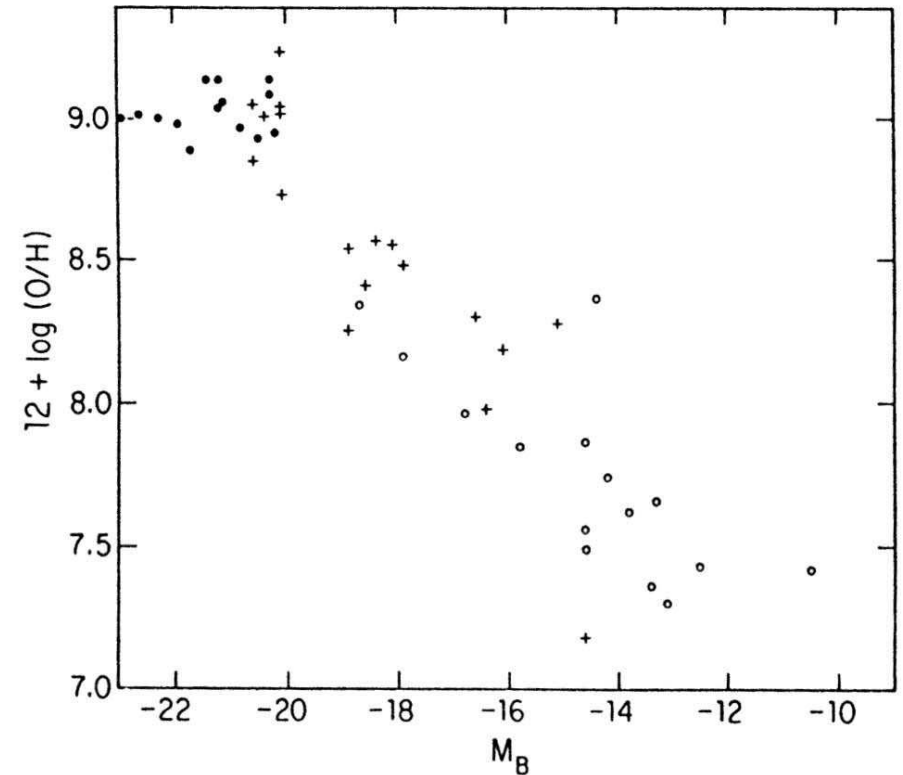
PR94-52b · Office of Public Outreach · December 6, 1994 · ZGL

Variatie van O abundantie met morfologisch type

Abundantie van O kan worden gezien als maat voor chemische verrijking van het ISM

Morfologisch type

Absolute magnitude

Haynes & Roberts, 1992
Ann. Rev. Astron & Astrophys.
32, 115

Kleine, laat type stelsels zijn "metaal-arm"

Samenvatting ideeën m.b.t de vorming van stelsels:

Hierarchical galaxy formation: successive mergers transform small galaxies into big galaxies → the merger tree concept

Modellen van botsende en samensmeltende melkwegstelsels hebben aangetoond dat:

- stelsels door getijdenwerking sterk verstoord worden en de veelheid aan speciale morfologiën kunnen verklaren
- het eindresultaat van samengesmolten stelsels een groot elliptisch stelsel kunnen opleveren of een spiraalstelsel met een grote bulge en schijf

Waarnemingen hebben aangetoond dat interacties veelvuldig voorkomen en met name op hogere roodverschuiving en dat in de dichtere omgevingen meer elliptische stelsels worden gevonden (clusters!!). Verder zijn de kleine stelsels i.h.a. metaal-arm: weinig “processing”.